GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe I anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taca'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 18. **Brasiovu 16/4 Martiu** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Telegrama: Post'a 11 Martiu. Ministrulu presied. reportă in siedinti'a de adi, cumca pentru sprijinirea honvedilloru rechi s'a inceputu colecta, pe care a inceput'o m. Andrássy subscriendu **10** mii fl. Éljene scomotóse. Intr'unu patrariu de óra s'a subscrisu preste 25 mii fl. Lonyai 5000, Somsich 1000, Ivanka Sigismund., Wahrmann si mai multi subscrisera sume insemnate. —

Ocn'a (Sibiiului) 10 Martiu. Korizmics l. s'a alesu cu unanimitate de 217 voturi deputatu dietale. **Romanii n'au votatu.** „Kol. Közl." Nr. 31. 1870. —

Telegram'a „Gaz. Trans." din Gherl'a: „Salutamu cu bucuria program'a inteligentii romane din Turd'a publicata si in „Gazet'a Transilvaniei". Urméza 60 subscrieri."

Junimea nóstra juridica cu o voce stentorica striga: academia romana de drepturi! ca altfeliu indesiertu portamu numele celu maretiu de romanu. Se le damu primulu locu astadata:

E c h o

la necesitatea unei academie romane de drepturi.

Cu mare bucuria vediuramu in Nr. 7 a. c. alu veteranei Gazete, ca tenerimea romana juridica din Clusiu resuscită necesitatea infiintiarei unei academii romane de drepturi, care e atatu de simtita, incatu, fara pecatu de mórte nationale, nu se mai póte amana, pentruca este prea ardietória.

Lips'a unei academie romane de drepturi e comentata deajunsu in Gazeta si semnalisata chiaru si prin sacrificiale tuturoru cunoscute. Se nu mai amintimu, ca este deosebire mare — in genere luandu — intre barbatii nostri crescuti in institute nationale, cele fórte sporadice, ce le amu avutu — in asia numitele scóle midiulócie — si intre cei crescuti in cele straine. Cu totulu altu lapte súge cineva dela o mama buna si altulu dela o mama vitrega. — De limba este strinsu legata ecsistinti'a unei natiuni. Cine se incérca se-ti rapésca limb'a, acel'a nu tientesce la altu ceva, decatu se -ti iè chiaru sufletulu nationalu. Cui i s'a predatu studiale in limb'a sa materna, acel'a a invetiatu a o iubi, a o pretiui si a jertfi totu ce are mai scumpu pentru aperarea ei, acel'a o cultivéza si o duce de mana cu spiritulu timpului, acel'a de ar' sci tóte limbele lumei, fia acelea catu de frumóse si sonóre, pe a s'a totusi si-o preferesce. Intr'o academia nationale s'ar cresce mai multe caractere sólide, pe cari le pretiuiesce si le stiméza chiaru si strainulu. O! de amu fi fostu atatu de fericiti, cá se fi avutu mai inainte una atare academia, de securu nu eramu, unde suntemu astadi, pentruca barbatii nostri politici, crescuti in diferite anghiuri ale patriei, de securu nu divergeau in pareri, aspiratiuni si in tendintie, ci toti cá unulu tientea spre o directiune, la toti batea o anima, toti avea unele si aceleasi simtiri, cu unu cuventu domniea intre densii solidaritatea, care o iubescu, o recomanda si o lauda chiaru si Ddieu. Éra tragundu unulu inainte, altulu indereptu, stamu pe locu si carulu nu lu mai scótemu din petrii. — In institutele nationali inveti se nu -ti vindi dreptulu de egala nascere pentru unu blidu de linte: in ele inveti se nu casci gur'a, candu vré se ti-o astupe cu unu osu grasu etc. etc. Apoi mai este si deosebire, candu bati la usia straina si esti tractatu cá strainu si érasi deosebire, candu intri in cas'a ta propria! Acolo intri plecatu, aici cu fruntea senina. De acolo -si trage originea apoi si afurisitulu de servilismu si plecatiunea pana la grabovire, ale caroru consecintie apoi oferescu unu campu vastu de meditatiuni asupra aparintieloru celoru triste. — Apoi, unde suntu mai multi concentrati si ideele se comunica mai usioru, acolo toti suntu unulu si unulu toti. Dar' imprastiati prin tóte anghiurile in numeru sporadicu nu suntu in stare si nu potu forma — din causo nenumerate si lesne de esplicatu — nici celu pucinu cate o societate de lectura, unde se convina, se elaboreze teme de diferitu cuprinsu, productiuni literarie etc., — pentruca junimei studióse romane, scimu pré bine, ca nu i sta la dispusetiune bibliotec'a propria, cá celei din Germani'a si alte state de cultura apusena, ma cei mai multi n'au nici manualele necesaria. Sapienti sat.

Pre candu sasii — o mana de ómeni — mane poimane voru deschide gimnasiu superioru completu pentru fete, scóla de agronomia in locu — pentru celu de antaiu in an. tr. se adunasera 4500 fl., ér' in anulu cur. inca 5500 fl. pana acuma, — dicemu sasii de aicia — se nu mergemu mai departe d. e. in Berolinu, unde inca in an. tr. s'a deschisu universitate pentru dame, amaru de noi n'avemu nici o beata academia de drepturi!!

Va dice cineva oho! noi nu ne potemu mesurá cu sasii, cari au fostu totu calari, ér' noi amu amblatu pe diosu — nóue ne lipsesce factorulu principalu: nervus rerum gerendarum! noi inse pe langa tóta neesperienti'a cutezamu a dice, ca ne lipsesce numai vointi'a; candu nu ne va lipsi acésta, atuncia póte, ca si Cerlulu s'ar indurá se mai redice de pe capulu si gutulu nostru blastemulu letargiei, si alu amortialei si ne ar' mai departá dinaintea ochiloru tabliti'a cu inscriptiunile infernale: „lasa-me, se te lasu"; „treci di vina nópte". „Da -mi Dómne mura 'n gura!" De vomu asteptá pana ne va bagá strainulu porumbulu friptu in gura murimu de dorulu lui, de órace vedemu, ca eroii dilei — domnii situationei — afla altele mai ardietória si mai neaperate de lipsa, d. e. teatrulu loru nationalu, band'a honvedilloru etc., apoi de unde se ne mai arunce si nóue nescari sfarmituri, fiinduca panea nu o putemu cóce atatu de mare, cá se se sature mai antaiu ei. De aceea **„ajutate romane, si-ti va ajutá si Ddieu!"** —

De multe ori s'a adusu acésta idea sublima pe tapetu in veteran'a Gazeta si si-a si aflatu ecoulu doritu si plinu de entusiasmu, d. e. prin muntii istorici ai Abrudului, pe la Sebesiu — si déca nu ne insielamu chiaru si prin sor'a Bucovina. D. Red. alu Gazetei spre scopulu acest'a si depuse o sumulitia frumósa la cass'a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu; si credemu, ca déca ar' veni vorb'a la adica, nici generosii DD. din muntii istorici nu voru refusá sumele oferite spre acestu scopu spre a da si impulsu si adausu la fondulu inceputu, — ca-ce credemu, ca astfeliu de mecenati amu mai numerá inca multi! Umeru la umeru numai se recere si apoi potemu stramutá si muntii. Se ne cunóscemu poterile; se nu ne speriamu de granditatea opului, ci se continuamu salutariulu inceputu, ca nici Rom'a nu s'a diditu intr'o di!

In adeveru, nu ne potemu inchipui, cum a potutu remané o idea atatu de sublima ne prefacuta in realitate. Au dóra a patimitu naufragiu, isbinduse de egoismulu, capricieale — séu cum se mai botezamu acestе pecate din evulu mediu — cuiva? Dór' nu se voru fi nascutu éra prin vr'unu locu umbrosu nescari intrebari, a cui este ide'a? cine a clocit'o? cine a scos'o? ar' fi lucru fórte tristu, candu celu pucinu in an. 1870 n'amu mai fi liberi de astfeliu de aparintie triste si ruinatórie!! (Toporulu se afla la trunchiulu arborelui nationale, se nu fimu noi, cari se i damu si codoristea cu amanarea!! — R.)

Cu cé bucuria, entusiasmu si sete mare s'a primitu acésta idea salutaria, dovedesce adres'a de multiamita ingreuiata cu multime de subscrieri, care o indreptă junimea romana juridica de aici respectivului veteranu romanu, care a adus'o mai antaiu pe tapetu punenduo pe aripele publicitatii. (Dela 1791 au doritu protoparintii nostri si noi nici la 1870 se nu i simtimu urgenti'a neconditionata?! — R.) Cum s'a infiintiatu Reuniunea femeiloru romane, unu institutu ér' de unu scopu maretiu si falnicu? Cum s'a redicatu gimnasiulu celu pomposu romanu din Brasiovu? Nu totu cu poteri unite? Nu totu cu umeru la umeru? Ore candu trece romanulu pe langa acestu parnasu nu i salta anim'a de bucuria? óre nu i vine se faca metanii inaintea acestui altariu nationalu?! Ba da!

Intrebarea, cum ar' fi se fia spoita acésta academia, n'ar avé locu, nici aceea, ca se fia cu faci'a catra resaritu séu catra apusu, pentruca in acestu paladiu n'ar avé se se tiena catechisari — ci se se deschida inaintea junimei corpus juris civilis si se se esplice in limb'a romana moderna. — Acésta trebuie se observamu, fiinduca gimnasiulu, ce erá se se infiintieze in Fagarasiu mai in anii trecuti — déca suntemu bine informati — singurele aceste intrebari gretióse si copilaresci si capricie ale unoru capete prea mari, dorere! si ér' dorere! au fostu in stare se i dè inca inainte de infiintiare lovitur'a de mórte; — patim'a a triumfatu asupra ideei sublime — de aceea éra repetimu, ca in astfeliu de casuri se fimu strinsu nationali obiectivi; se ne indreptamu ochii totudéun'a numai asupra scopului, efectului si consecintieloru. Aicia se nascu numai intrebarile: folositoriu este? Da! Potemu se o realisamu fara total'a ruinare materiale? Da! Apoi Ddieu cu noi si cu caus'a nóstra santa!

Numai candu vomu avé si o atare academia mai potemu orbi pe unu Wattenbach et Comp. numai atuncia amu mai poté eschiamá cu conscienti'a mai linistita: Virtus romana rediviva! Pana atuncia nici nu ne potemu sustiené, comprobá si fali cu originea strabuniloru nostri, pentruca ei au cultivatu si au adusu jurisprudenti'a pana la acelu gradu si acea culme a inflorirji, incatu nu numai ca se deschide pe tóte catedrele juridice moderne tesaurulu eternu: Corpus juris civilis, ci este si cutezamu a afirmá, ca — pe langa tóte opintelile unoru jurisprudenti moderni — va fi bas'a dreptului in vecii veciloru! Nu numai pe campulu lui Marte, ci si pe alu Minervei se semanamu strabuniloru nostri!

Fiinduca inse inteligentii veterani ai natiunei

nóstre au de a deslegá si alte probleme destulu de grele din sfer'a politica, amu afiatu cá cale, se nu lasamu tóte pe umerii densiloru, ci se mai miscamu si noi cate ceva; se luamu celu pucinu iniciativ'a continuarei, pentrucá densii de securu ne voru fi sprijinulu doritu. Noi de si teneri, dar' nu suntemu liberi si absoluti de tóte detorintiele catra natiune, nu, ci din contra suntemu indetorati, pentrucá si noi vomu pretinde preste pucinu timpu se trecemu de membri inteligenti ai corpului nationalu. Suntemu dar' chiaru si competenti, si potemu fi securi, ca toti pasii nostri buni, salutari si fructiferi pentru natiune voru fi aplaudati si promovati de veteranii si incaruntitii pe terenulu prosperarei natiunei nóstre.

Acuma se nasce numai intrebarea, care este calea cea mai scurta, mai buna si mai secura, cá se ajungemu la scopulu doritu? Confratii nostri juristi din Clusiu -si dedera parerea in Nr. 7 alu Gazetei a. c. Noi amu cugetatu, ca calea mai scurta, mai buna si mai secura spre ajungerea acestui scopu maretiu ar' mai fi si urmatória:

Tinerimea romana studiósa din inintregu imperiulu se indrepte rogamintele sale catra comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, — care este mai competinte si care comitetu este compusu din barbati devotati cu totulu prosperarei si avantagiului in cultur'a nationale, — prin care se'lu róge, ca cestiunea acést'a avantagiósa si ponderósa se se ie'a la desbatere meritória si se se decida, cá in adunarea viitória generale tienenda in Naseudu se se aduca unu conclusu, care se tientésca intr'acolo:

cá Asociatiunea, resp. comitetulu ei, se róge din oficiu ambele consistoria metropolitane — in ale caroru frunte se afla EE. SS. prea bunii nostri archipastori, cari nici odata n'au crutiatu si nu crutia nemicu pentru binele si prosperarea in cultur'a nationale, — cá veneratele consistoria, se binevoiésca a midiuloci in fiacare beserica romanésca introducerea unui discu (taiariu) separatu pentru crucerii adunandi in favórea redicarei unei academie romane de drepturi, (vedi si planulu Gazetei 1866 Nr. 81 art. „Ajutate romane si-ti va ajuta si Ddieu"). — Esplicandu preotii zelosi momentuositatea obiectului, fiacare sufletu de romanu va alergá cu cruceriulu seu si aici, chiaru si orbulu si schilavulu dela podu. Apoi 3,000.000 de romani cati cruceri potu dá numai cate unulu! Ba in multe parti poporulu nostru are datin'a de a bagá cruceri in cosciugu — sicriu — cá se-si platésca mortulu vamile; spuna-le numai preotii nostri, ca acei cruceri se i dè pentru scopulu amintitu, ca voru fi platiti de vami pana la alu 9-lea ceriu. — Apoi credemu, ca n'ar lipsí nici baluri, productiuni literarie etc. in favorulu scopului din cestiune. In modulu acest'a strigunduse si controlanduse conscientiosu crucerii de preotii si curatorii fiacarei beserice si inaintanduse la finea anului la ven. consistoria si de aici la cass'a Asociatiunei, amu vedé, ca academi'a romanésca n'ar fi numai o dorintia pia, ci realitate, pentruca in scurtu timpu amu poté avé unu capitalu, care se ne aduca interese anuali de de vr'o 16—17 mii fiorini, cu care suma se sustiene si academi'a juridica din locu. Altu venitu n'are nici acésta nici unu cruceriu. Voiesce romane, si vei poté se redici nu numai o academia, ci chiaru si universitate si atunci vei fi binecuventatu de posteritate!!!

Dara fiinduca altii potu avé pareri si mai aplausibile lasamu se urmeze urmatorulu

Apelu

catra intrégа junime romana studiósa din imperiu, care prin acést'a este rogata si provocata se mediteze si se-si dè parerile cumulate si respunsurile pe calea publicitatei la urmatórí'a intrebare:

Care ar' fi calea cea mai buna, mai scurta si mai secura pentru redicarea unei academie romane de drepturi? Séu consimtiti cu parerea nóstra de mai susu séu aveti vr'una mai aplausibila si déca aveti esiti cu ea la lumin'a publicitatei, cá se o adoptamu cu totii si se pasimu la lucru? Ajutate romane, ca te va ajutá si Ddieu; voiesce si vei poté multu!!! —

Sibiiu Martisioru 1870.

Mai multi juristi romani.

Mislerei 6 Martiu 1870.

On. Redactiune a „Gaz. Trans."!

Articululu defaimatoriu tramisu din Toplití'a romana si publicatu in 15 Februariu a. c. in Nr. 12 alu „Gazetei" in contra mea, — este in intregulu seu cuprinsu falsu, — nefundatu pe adeveru, este una colectiune de mintiuni si scornituri reutatióse, precum se va dovedí prin cercetarea oficiósa — pentru a careia urdire la loculu competente amu pasitu, — dupa a careia finire -mi voi implini datorinti'a de a respunde pe deplinu calatoriului corespondente din Toplití'a.

Onor. Redactiune este rogata — a tiparí in on. seu organu acésta dechiaratiune.

In finitu me rogu si pentru descoperirea auctorelui acelui articulu*).

Alecsandru Fegyverneki,
judele procesualu.

Cuventarea d. Dr. Ios. Hodoslu

in siedintí'a din 2 Martiu (dupa ce propuse Miletics cá in locu de numirea museulu nationalu se se puna museulu tierei dupa „Fed.":

Vreu se facu aici o motiune séu amendamentu. (Presiedintele: Póte dupa ce vomu trece preste tóte rubricele.) Nu; acum dupa ce s'a adoptatu prim'a rubrica, vreu cá amendamentulu ce voiu face se vina de a dóu'a rubrica, se intielege, la casulu ce s'ar adoptá (se audimu).

On. camera! Candu vreu se facu amendamentulu meu, marturisescu, ca incepu a si vorbí cu órnsicare temere, asiu poté dice retienere séu chiaru — indiferentia. Si acésta temere, acésta retienere, séu fia si indiferentia — nu este fara temeiu (se audimu). Candu s'a discutatu bugetulu ministeriului de internu, amu avutu onóre a propune votarea unei subventiuni pentru infiintiarea unui teatru nationalu romanu; cu acea ocasiune amu auditu dicunduse, ca acu-si candu se va discute bugetulu ministeriului de culte si instructiune publica, se voru propune si adoptá sume mai mari pentru cultur'a si educatiunea poporului preste totu, prin urmare si pentru cultur'a poporului romanu.

Ce s'a facutu inse si ce se face inca, acum candu se discute acestu bugetu? Accea, ca, propunerea condeputatului nostru Vincentiu Babesiu, pentru a se votá o suma mai mare intru ajutoriulu besericeloru romane — a cadiutu, nu o ati votatu; precum a cadiutu, nu ati votatu nici propunerea condeputatului nostru Borlea pentru ajutorarea gimnasiului romanu din Bradu, districtulu Zarandu. A! dar' acésta propunere o ati relegatu la comisiunea finantiaria.

Ce potu sperá acum eu, care spre asemene scopu vreu se ve propunu adoptarea unei sume in bugetulu ministeriului de culte si instructiune publica! Ve marturisescu, domniloru (se audimu, se audimu!), ve marturisescu, ca facia cu omnipotenti'a dvóstre, pucina séu nici o sperantia nu amu, ca asiu poté reesí cu propunerea mea (se audimu).

Domniloru! candu venimu noi si ve dicemu: votati unu ajutoriu pentru infiintiarea unui teatru nationalu romanu; ne respundeti: nu se póte, ca-ci romanii inca n'au nici unu teatru, asia nici ajutoriu nu se póte votá; si mai diceti, ca: nici romanii din tiér'a romanésca n'au votatu acolo nimicu pentru infiintiarea unui teatru maghiaru, prin urmare nici maghiarii de aici nu potu se voteze ceva pentru teatru nationalu romanu. Acest'a ve este argumentulu!

Déca ve dicemu: votati ceva, séu votati o suma mai mare pentru ajutorarea besericeloru si preotiloru romani, pentruca n'au venituri, suntu seraci; ne respundeti: nu se póte, si nu se póte pentru acelea, pentruca nu se póte votá ajutoriu acelor besérice ortódoxe, cari in Ungari'a fiindu, a loru legislatória este in Petersburgu, alu loru capu mirénu este Cearulu (Tisza cere cuventu). Macar tóta lumea scie, ca acésta afirmatiune nu e esacta (aprobari); tóta lumea vede, ca nimicu e mai absurdu decatu a afirmá asia ceva (miscare). Er' de alta parte mai diceti inca: nu trebuie datu preotiloru romani ajutoriu, pentruca preotii romani nici ceti nu sciu (Berzenczey: N'amu disu!). Ai dra. Acest'a apoi éra este argumentu! Dar', domniloru, aci fói'a s'ar poté intórce (se audimu) si a dice: multi ómeni-secui, crestini-catolici suntu, cari cu rosariulu in mana se facu a cetí rogatiunile latinesce, fara se scia, ca ce cetescu. Eu inse pentru acea, ca nu sciu cetí séu nu pricepu ce cetescu, n'asiu poté dice nici odata, ca in interesulu culturei si educatiunei acestoru crestini-catolici se nu se voteze nici unu ajutoriu (aprobari).

Déca ve dicemu: respectati nationalitatile intru aplicarea individiloru la functiunile publice; ne respundeti, ca nu trebuie respectate nici diferitele nationalitati nici relegiunile loru, ci trebuie respectata numai capacitatea. Se vede apoi cum respectati capacitatea, ca-ci, precum amu auditu dicunduse, s'a numitu inspectori scolari si de aceia, cari nici scrie nu sciu (aprobari, sgomotu). Er' de alta parte ne mai diceti inca, ca in centrulu ministeriului de culte si instructiune publica, pentru acelea sunte atatia oficiali superiori, pentruca a trebuitu se se iè in considerare diferitele nationalitati si relegiuni; prin urmare nationalitatile si relegiunile numai pre superfluo se ieau in considerare la functiunile publice de statu. In astfeliu de dilema, noi, precum dice romanulu, damu „si cu capulu de pétra, si cu pétr'a de capu." (Sgomotu. Oratorele spune si unguresce.)

Déca ve dicemu si ve rogamu, se recunosceti si se ni se asecure drepturile nóstre politice atate in privinti'a nationale catu si in privinti'a limbei; ne respundeti: ca vromu, se daraburimu tiér'a, si ca se mergemu in Romani'a déca voimu drepturi politice. Aceste apoi inca suntu argumente! Dar' si acést'a este tiér'a nóstra, si nu voimu a merge in Romani'a; si candu amu voi a merge, dvóstre ati fi cari ne-ati retiené (strigari: oho! ba nu! sgomotu).

Déca ve dicemu: faceti se incete in Transilvani'a starea esceptionale si arbitriulu guvernului; ne respundeti, ca nu se póte, pentruca in tóta tuf'a unu inimicu vlachu! Acest'a apoi chiaru este argumentu! (Sgomotu.)

Tóte aceste, domniloru, me aducu la convingerea, ca tindeti la maghiarisare, ca cultur'a si educatiunea poporului vreti se o manegiati in spiritulu maghiaru; si asia vedu, ca bugetulu ministeriului de culte si instructiune publica aici tientesce, astfeliu este acel'a compusu, astfeliu este preliminatu; ca-ci din mai 2 milióne de florini aprópe la 18/20 parti suntu menite spre scopuri specifice maghiare, si abia 2/20 parti suntu cari s'ar poté dice ca nu suntu pentru scopuri specifice maghiare (sgomotu mare).

Cu tóte aceste, domniloru (se audimu), dicu cu tóte, ca facia cu propunerile si amendamentele nóstre ve folositi de obiectiuni si argumente atate de plausibili! si chiaru pentru acea, vreu a dice, chiaru pentruca din bugetulu ministeriului de culte si instructiune publica este o suma atatu de considerabile preliminata pentru scopuri specifice maghiare — eu, din detoritti'a mea nationale, si din oblegamentulu meu cá deputatu, vinu inaintea on. camere a face unu amendamentu, propriamente o propunere in favórea unui poporu, a carui cultura nationale nu este numai in interesnlu seu propriu, ci chiaru si in interesulu natiunei maghiare, si acestu poporu este poporulu romanu, este natiunea romana, care singura este séu are se fia aliatule celu mai naturalu alu maghiariloru; si eu nu credu, ca ar' poté fi in interesnlu bine pricepetu alu natiunei maghiare de a oprime pre natiunea romana, séu macaru de a i impedecá inflorirea si cultur'a séu numai de a o ignorá macaru. (Aprobari. Sgomotu. Se audimu!)

Domniloru, asia credu, ca multi veti sci séu veti fi auditu celu pucinu, ca inca la an. 1860 s'a infiintiatu in Transilvani'a o asociatiune pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Eu amu avutu onóre de a mai vorbí chiaru in acésta camera despre acea asociatiune, si anume cu ocasiunea unei interpelatiuni ce amu facutu ministrului de interne, si cu ocasiunea unui proiectu de resolutiune ce amu datu la biuroulu camerei, dar' care, o dicu numai asia prin acidentu inca nici pana in diu'a de astadi nu s'a pusu la ordinea dilei. Credu, mai incolo, ca veti sci multi, séu érasi veti fi auditu celu pucinu, ca si in Aradu s'a formatu o societate romana pentru cultur'a poporului romanu.

Aceste dóue institute suntu, domniloru, in favorulu caror'a ceru bunavointi'a on. camere, Ele

---

*) Respectivulu d. corespondinte se va adresá fara indoiéla deadreptulu de la loculu, unde se afla. — R.

au de singurulu scopu: literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Argumentulu meu pentru care ceru ajutórarea acestoru institute, este scurtu, simplu si precisu: starea materiale seraca a romaniloru, si interesulu comunu alu culturei poporului. Mai adaugu aici, ca statutele acestoru institute sunu aprobate si intarite dela locurile mai inalte.

Recomendu amendamentulu meu.

Inainte inse de ce i s'ar da cetire, fiinduca, amu disu, tare me temu, ca nu se va primí, dati -mi voia se incheiu cu o anecdota (se audimu, se audimu!) care inse este fapta.

Unu cetatianu din Siri'a, districtulu Aradului, a aratu procesu cu Bohusiu, nu condepatatulu nostru ci cu unu altu Bohusiu totu din Siri'a si mare domnu de pamentu. Cetatianulu sirianu si-a perdutu procesulu la tribunalulu din Aradu, si intelninduse cu advocatulu seu, candu acest'a i a spusu ca: Frate, si perdutu procesulu cu Bohusiu, elu a respunsu fórte laconicu, simplu si cu sange rece dicundu: „Cu atatu mai reu pentru Bohusiu!" (Sgomotu. Oratorele spune si ungureesce. Sgomotu mare.)

Se póte, domniloru, ca presentandu-me si eu inaintea tramitietoriloru mei, si spunendule, ca amu cadiutu in camera cu tóte propunerile si amendamentele ce amu facutu in interesulu loru, mi voru respunde, mutatis mutandis, totu ceea ce a respunsu cetatianulu sirianu advocatului seu. (sgomotu mare).

De altmintere, ca cuvintele mele se nu se esplice falsu si se nu li se dé intielesu dusmanosu, éa dechiaru de pe acum, ca eu nici decum n'amu adusu aceste inainte in tipu de amenintiare (sgomotu, risu), ca-ci nici acelu cetatianu din Siri'a n'a amenintiatu pe nime, a spusu numai ce a avutu la anima, si a aratatu, ca perderea procesului nu l'a adusu in desperare (sgomotu).

Acum me rogu a se dá cetire amendamentului meu.

Notariulu cetesce: „Amendamentu la bugetulu ministeriului de culte si instructiune publica, in articulu VI cá a 2-a rubrica se se puna: a) pentru asociatiunea transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu 5000 fl., pentru societatea aradana pentru cultur'a poporului romanu 5000 fl."

Pest'a 2 Martiu 1870.

Iosifu Hodosiu.

Procesulu d. Porutiu,

Curtea de casatiune a nulificatu sentintí'a tribunalului de presa din Pest'a, inse ministriulu de justitia Horváth a delegatu juriulu si tribunalulu de presa din Tirnavi'a (Nagy-Szombat) pentru a se pertracta de nou procesulu in caus'a tofaleniloru prin urmare persecutarea se continua.

Dela diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 4 Martiu, dupace I. Szabo dir. causeloru regale cere concesiune dela camera, cá se urzésca o nóua cercetare de presa in contra dep. Szvetozaru Miletics pentru unu art. esitu in „Zastava", care se dede la comisiunea de imunitate si dupa presentarea petitiunei orasiului Timisiór'a pentru redicarea de institute de banca de sene statórie pe principiulu libertatii bancale, ér' a comunei Comoru pentru rebonificarea noteloru Kossuthiane, se continua desbaterea speciale a bugetului min. de justitia

1) conducerea centrale, se voteza fara modificare

2) la administrarea justitiei face Tisza si Vucovics aspre imputari, cumca restantiele la curtile judecatoresci suntu multe, si ca justiti'a sta pe pitioru reu. Simonyi mai adauge imputarea, ca tóte posturile de judecatori mai fara escepetiune suntu ocupate numai de creaturele regimului. Preliminariulu pentru curtea de casatiune cu 161.500 fl., dintre cari presied. se pune cu salariu de 8000 fl. si adausu personalu 6000 se primesce. Pentru curtea suprema 309.900. Pentru tabulele regie se votéza 443.800. Br. G. Kemény propune, cá tabul'a regia dela Muresiu-Osiorheiu se se salarisceze asemenea cá si celelalte tabule, inse nu se primesce. Pentru tribunalulu de apelatiune cambialu 62.000, pentru directoratulu causeloru regale 31.500, pentru tabulele districtuale 46.600, pentru tribunalele districtuale montane 25.300, pentru tribunalelo de presa 21.200, pentru tribunalulu supremu finantiariu si celelalte tribunale fin. 45.300 fara observatiune, pentru tribunalele comitatense in **Ardélu** 575.200. Gál recomenda, cá salariele presidintiloru se fia cá si in Ungari'a, dar pentru Ardélu nu se primesce. Ajutoriulu salariale pentru liberele cetati din Transilvani'a 69.500, pentru tribunalele urbariale transilvane de prim'a instantia 78.500, pentru temnitie 784.500 pentru registrele séu protocolele funduarie 300.000.

In siedinti'a din 5 Martiu se primesce postulu de 15.000 pentru lucrarile codificatiunei. Aici se imputá min., ca é pré radicalu si resturnatoriu, necrutiandu si vatamandu cu cea mai mare grobianitate geniulu natiunei (aristocratica). Altii éra lu blamézа, ca nu e destulu de redicale si nu pasiesce cu energia destula, ci totu mai crutia trentiele institutiuniloru vechi. Voturile de neincredere date de Hodosiu pentru conchiamarea unei comisiuni codificatórie nedependinte si a lui Irányi nu se primescu.

In siedinti'a din 7 Martiu presied. anuncia mórtea dep. Ioane Cucu de Kuphafalu din com. Solnocu de midiulocu, cerculu alegerei Tasnadu si invita pe deputati a luá parte la inmormentarea, ce se va face in ritulu gr. or.

In siedinti'a din 8 Martiu interpeléza Dr. Miletics pe min. presied. si de fin., déca e adeveru, cumca spesele suprimarei, insurectiunei dalmatine se numera intre cele comune. Andrássy dechiara, ca in caus'a acésta nu s'a facutu nimicu si se pasi la

Bugetulu min. de aperarea tierei.

Andrássy propune, cá milionulu de fl. din an. tr. votatu pentru redicarea honvediloru si inca nespesatu se se repuna in estraordinariu si lasa pe secretariulu de statu Kerkápolyi, cá se'lu suplinésca la desbateri.

Col. Tisza doresce, cá proponerea lui Iványka pentru pensionarea veduveloru si a orfaniloru honvediloru se se cetésca si se se pertracteze la desbaterea generale. Andrássy dice, ca se se pertracteze dimpreuna cu pensiunile.

Várady sé dechiara pentru primirea bugetului si róga pe min. cá Ludoviceum (institutulu pentru crescerea oficiriloru) se se puna in stare de sine statatória, si se nu se administreze de min. de resbelu comunu, ci de min. ung. alu aperarei tierei, cum hotarise delegatiunea din 68, cea ce inca totu nu se face; apoi despre gard'a pretoriana din giurulu imperatului, fiinduca e totodata si institutu pentru perfectionarea oficiriloru, de ce nu se ingrigesce bugetulu min. de aperarea tierei, ér' nu celu comunu?

Armat'a de aperatori (honvedi) sta din 82 batalióne de infanteria, 32 companii de husari si in casu de unu resbelu nepreveditu ar' trebui se ié generali din armat'a comuna; doresce redicarea trupeloru de génia, pentruca doresce **cá Ungari'a,** cum facu tóte tierile, **se fiu bine armata** pentru evenimentele, ce stau inainte. Stang'a gratuléza propunatoriului.

Em. Iványka -si arata parerea de reu, ca oficirii fosti la 48 in armat'a honvediloru n'au fostu respectati a fi repusi in posturile avute, si in fine se róga de camera se i primésca proiectulu pentru pensionarea honvediloru.

Min. Andrássy respunde lui Várady in privinti'a gardei pretoriane, cumca nu e scóla pentru oficiri, cu tóte cá se pórta grigia, cá se se póta cultivá. Dotatiunea i face o suma de 30.000 si curtea mai adauge 100.000 fara cá se vina in bugetulu min. de aperarea tierei. Formarea trupeloru de genia? aici dice, ca ce nu s'a facutu se va face.

Honvedimea, adica militi'a Ungariei, reportéza Andrássy, are **68.900 fetiori,** intre cari 906 oficiri (romani nu o se fia nici 6, ca nu voru se puna decatu maghiari). Cu recrutarea ce decurge numerulu aperatoriloru vine la 90.000 si la finea anului **1870 va fi armat'a de honvedi 110.000.** In fine in privinti'a pensionarei honvediloru dela 48, dice, ca va vorbi, candu va veni acestu obiectu la ordinea dilei si pe la 2 óre se inchia siedinti'a. — 11 Iuniu!

Diurnalele maghiare comentéza proiectulu de lege despre libertatea relegiunei si altulu pentru redicarea universitatii dela Clusiu, care se intielege, cá va fi simplemente maghiara si tocma pentru aceea si liberalu adiustata. Despre respectarea limbei romane nici vorba in proiectu, asia dara **romanii se-si faca si universitate!** déca le trebuie viétia si cultura nationale? —

Proiectulu despre libertatea relegiuniloru nu corespunde titlului, pentruca statulu -si conserva dreptulu de inspectiune si dreptulu de a suspinde tóte conclusele congreseloru séu representantieloru bisericesci; prin urmare isi reserva dreptulu de a mestecu politianu, prin care autonomi'a bisericeloru se face ilusoria, pentruca in Ardélu si in Aprobatele din 1665 relegiuniloru recunoscute le erá asecuratu dreptulu a-si regula nestiemuritu causele bisericei sale, fara a fi fostu silite a cere concesiunea regimului, ma nici macaru a face aratare; prin urmare pentru Transilvani'a e unu regresu forte mare. Libertatea individuale e injugata.

„REFORMA" lui c. Bethlen ne amenintia, dicundu cu privire la luptele nationali din dieta, ca 1848 a fostu o mare lectiune pentru maghiari, dar' dieu si pentru nationalitati. Nu e nimica de temutu din partea nationalitatiloru, dice „Reforma", si concederea camerei facia cu o fractiune asia mica o numesce debilitate. „Reforma" recomanda cá se se formeze o partita mica in dieta, care se apere drepturile maghiare cu atata turbare, cu cata apera deputatii nationalitatiloru si acésta cá o lectiune, pentru cei ce vreu se tiraniseze statulu (nu i e rusine de aceste vorbe!), carele da mai mari libertati, decatu pentru cari suntu ei maturi. (E mai maturu Bethlen cu tóta poroditi'a lui, decatu poporulu romanu? Negamus perfracte acesta vorba de claca. — R.)

Mai. Sa imperatulu si regele dimpreuna cu suita si cu contele Georg Festetics min, langa Maiestate, porni la Vien'a. —

„Federatiunea" descrie inmormentarea dep. **Ioane Cucu** asia:

„Inmormentarea deputatului Ioane Cucu s'a intemplatu in 7 l. c. la 3 óre d. m. cu pompa solemna, observanduse tóte ceremoniele ritului nostru orientalu. Santi'a sa dlu Corbanu, canonicu capit. romanu din Oradea mare, cá pontificante, cu dd. Iustinu Popfiu, N. Iutiu si N. Marchisiu invescuti in pomposulu ornatu orientalu seversira funebralele. Dlu Iustinu Popfiu, eminentulu oratoru, rostí mai antaiu romanesce apoi ungurésce, cu elocinti'a dulce si petrundiétória a dsale, unu frumosu discursu funebrale. Impresionea dorerósa, casiunata prin perderea unui membru june si plinu de sperantia alu aperatoriloru causei romane, a fostu interpretata cu colorile cele mai viue, asia, ca in immensulu publicu, ce asista, numai pucini se potura opri de a nu lacremá. Coloni'a din Pest'a a fostu representata prin unu numeru frumosu de dame romane, deputati, demnitari, comercianti, studenti etc. romani. Amu vediutu multi deputati mai alesu din stang'a dietei; ministriulu croatu Bedekovics inca erá de facia si admiré multu dulceti'a si frumseti'a limbei romanesci. Audiendu vocea dulce si curatu a dlui predicatoriu, unii din straini siopteau: Ah, ce limba frumósa, par' ca nu vorbesce, ci canta una melodia. Amicii, colegii si cunoscutii repausatului, ocupandu 40 carutie, insocira secreiulu doiosu pana la momentu in cemeteriulu greco-romanu, unde osamentele junelui deputatu Ioane Cucu fura date repausului eternu. Fia'i tierin'a usióra!" —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 10 Martiu. Una corespondinte a „Presei" din Cattaro reportéza, ca s'a descoperitu acolo o conjuratiune secreta intre crestinii dela Sutorin'a, cá se asalteze tabar'a turcésca si se arunce pe turci in mare; regimulu austriacu a ordinatu dar' unu cordonu indesatu de trupe si turcii se futaresca cu sianturi spre a intempiná atare periculu.

Din Dalmati'a se mai scria, ca gener. Auersperg s'a dusu cu intregu pretoriulu generale dela Cattaro la Patrovichiu, cu batalionulu 8 de venatori si o bateria de munti, fiinduca Patrovichianii si Muntenegrenii se incaierara, cadiendu din cei d'antai unulu mortu si dintre muntenegreni doi reu vulnerati. In Pobori locuitorii se impotrivira cu arm'a la gendarmii, cari visitau casele si unu gendarmu cadiu mortu. Armat'a prini mandatu se stè gata de lupta. Apropos:

In comisiunea de adresa din Vien'a se vediu din marturisirile persónelor intrebate, cumca nu legea de aperare singura, ci acitiarile bochesiloru din laintru, ale verului princ. de Muntenegru si sutiniri din afara au fostu caus'a insurectiunei (bismarchiane?). —

„Nóu'a Presa" aduce o notitia, cumca comesulu octroatu Mauritiu Conradu se va rechiamá. —

Se constatéza, ca si deputatii croati s'au dusu cu totii a casa dela diet'a din Pest'a, póte, ca dupa Pasci se va readuná diet'a Croatiei. Numai Transilvani'a inca totu mai suspina dupa dieta. —

Se crede, ca Lonyai va deveni min. imperiale. Caus'a impacarei cu cechii si polonii a amortitu. Vorba se fia. —

Br. Petrino dep. bucovineanu a propusu, cá autonomi'a ce se va da galitianiloru in resolutiune se se dè — pentruca compete — si celoru-lalte provincie. Asta inse, fiinduca e causa si romanésca s'a respinsu, cum se respingu si celelalte propuneri romanesci in Pest'a. N'avemu nici o

bucuria, déca nu ne vomu procreá o noi insine. Deci se ne luamu anim'a in denti si se ne ingrigimu noi de noi. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. In siedinti'a camerei din **27** Februariu intre comunicarile dilei a fostu si respunsulu lui Voda Cuza, care suna asia:

„Döbling 26/4 Febr. 1870.

Domnule presiedinte!

Amu primitu depesi'a din 1/13 alu lunei acesti'a, prin care dvóstra ati binevoitu a me vesti, cumca camer'a deputatiloru Romaniei au intaritu votulu, cu care me tramite in representanti'a tierei, cá alesulu seu, colegiulu alu IV-lea de Mehedinti.

Acésta incunosciintiare m'a patrunsu dle presiedinte, si mai inainte de tóte ve rogu se aratati camerei simtirile mele de recunosciintia, si se primiti pentru dvóstra, prin a carui a organu ea -mi vine, viile mele multiamiri.

Paternice temeiuri inse me oprescu a primi acestu onoru, mie facutu, de colegiulu IV Mehedintianu. Cu tóte, ca scumpu imi este a vedé in votulu seu si a lui intarire, ca tiér'a in a sa ne atarnare, sciu a-si reservá dreptatea asupra urii si a orbirii patimiloru.

Mai este acést'a o dovada, ca déca amu pututu face ceva pentru tiéra, ea nu a uitatu, si totu crede, ca de departe, cá si de aprópe, nici o incungiurare nu -mi póte stinge adenc'a dorintia de a o vedé fericita si inflorita.

Primiti dle presiedinte, incredintiarea inaltei mele consideratiuni.

(Semnat.) A. I. CUZA.“

Au fostu si aplause si apoi camera a dechiaratu coleg. ér' vacantu. —

Se procede apoi la cercetarea bugetului ministeriului de resbelu. Se inscriu se vorbésca fórte multi deputati, dd. Cogalniceanu, Voinovu, Em. Cotachi, Bolliacu, Urechia etc. Dupa cetirea reportului vorbesce d. min. de resbelu cu multu talentu si judiciositate, combatendu modulu cum maioritatea comisiunei a facutu reducerile de 4,000.000. D. min. propune inteligente reduceri de $3^1/_2$ milióne fara a desorganisá ori suprimá ostirea, cum propune maioritatea comisiunei bugetarie.

D. M. Cogalniceanu combate cu multa energia reducerile propuse de comisiunea bugetaria, in interesulu nationale si alu ordinei. Dlui nu admite inse cá se se lase pre ministru, danduise sumele in bloc, se faca repartitiunile speciali, se suprime séu se adauga pre oficiri. Dlui termina cerendu neintardiat'a infiintiare a militiiloru, fara de care nu e posibile armat'a permanenta. Vorbesce si d. Florescu, vomu vedé mai pe largu cum! —

— (Moneta cea nóua.) Eri, cum apunciaramu, avu locu inaugurarea oficiala a noului otelu de monetaria. Au asistatu M. Sa Domnulu, mai multi ministrii, P. S. metropolitulu si multi impiegati; senatulu si camer'a nu au fostu invitate, de siguru din scapari de vedere.

La $10^1/_2$ óre se facu santirea apei.

D. Candescu, totu atatu modestulu, catu si invetiatulu nostru ingineru insanua dela scól'a imperiala din Parisu, si carele unu anu de dile singurulu dintre romani, a fostu admisu se studieze baterea monedei si organisarea servitiului monetariu din Parisu, diu Candescu, carele organisa monetari'a nóstra cu simpla insarcinare ministeriala, regula inceperea lucrariloru. Machinile functionara si piese de unu leu nou de argintu si de Caroli de 20 lei de auru, incepura a curge cate 60—70 pe minutu din machini, la admirarea publicului presente, si spre recunosciinti'a tierei catra iubitulu ei Domnu Carolu I., sub carele, dupa atati'a secoli, Romani'a revindeca dreptulu seu de suverana natiune; baterea de moneda.

D. Candescu, carele singuru dintre romani posede specialitatea monetariei pe langa cele mai alese cunosciintie de unire, cum probéza diplomele scólei celei mai celebre din Europ'a, va fi negresitu de asta data chiamatu se conduca in modu definitivu monetari'a nóstra, cá se nu se mai dé si acest'a pe manele vreunui straunu. Intentiunea de a se aduce unu straunu germanu pentru conducerea acestei institutiuni, negresitu, ca nu mai ecsista din momentulu ce, din norocire, tiér'a are unu fiu alu ei mai aptu la acésta sarcina decatu veri-care straunu.

Atunci inse, candu d. Candescu va fi oficialu directorele, conducatoriulu monetariei, vomu avé a i pune unele intrebari relative la nóu'a moneta, fabricata in cantite de 100.000 lei noi si care si adi si mane va se se mai fabrice. Numai cu ómeni speciali cá dlui se póte intrebá cineva despre perfectiunile ce s'ar puté introduce, cu scopu fia estetru, fia de beneficiuri ale statului, fia de controlu, fia chiaru de constitutionalismu, ca-ci fia din trécatu, pe monet'a nóua in giurulu efigiei M. S. Domniteriului ce citesce „Carolu I. Domnulu Romaniei“ unu ce ce nu e scrisu in constitutiune. . .

Dar' aceste pe alta data, candu vomu avé unu directoru alu monetariei cá d. Candescu. De asta data impartasindu cu fia cine gratitudinea pentru monet'a cea nóua, si dorindu se o urmeze neintardiatu, monet'a de 50 bani si de 5 lei, se reportamu faptulu cu privire la originea lui, si se strigamu: „Traiésca Carolu I. Domnulu Romaniloru!“ — „Inf.“

— Dela Galati la Brail'a s'a deschisu comunicarea pe Dunare si se astépta si vaporulu dela Constantinopole. Municipalitatea a mai facutu dóue stipendia pentru juni de cate 200 galb. pe anu. —

Din Rom'a se scrie in „Allg. Ztg.“, ca cu ocasiunea desbaterei despre breviariulu romanu, carte de rugatiune, „archi-eppulu Haynald aparandu pe critici dice, ca vin'a neunirei ce erupse in sinulu bisericei o porta maioritatea, care face nóue dogme, pe candu ar' face mai bine se le tiena pe cele vechi in curatiani'a loru. Cardin. Capalti striga: „Taceas et ab ambone descendas“, taci si dute diosu. Haynald mai vrú se vorbésca, inse nu potú de larm'a maioritatii si siedinti'a se inchisa. Acum se telegraféza, ca vine acasa la Colocea. —

Berlinu. Bismark tiene, ca incurcarile in Orientu suntu neevitabile si va se pregatésca pe princ. Carolu la eventualitatile, ce voru bate in sórtea principatelor dela Dunare. Bismark e gata a se intielege cu Austri'a despre deslegarea in parte a cestiunei orientale, care incórda diplomati'a francesa si rusa. —

Novissimu. Serbii in Nóu'a-Planta tienura meetingu dechiarandu blamu banului Rauch, pentru espungerea cirileloru in Sirmiu prin diet'a croata. Lui Miletics dede votu de incredere, aratandu-si parerea de reu asupra dietei, ca l'au datu afara la procesu. In Esseg s'au derimatu 6 case de multa ploia. — La noi ninge si viscoléza cá in Ianuariu. —

— A esitu de sub tiparu: „PLANGEREA ROMANIEI“ de Dimitrie Bolintineanu. Pretiulu 84 bani. —

Concursu.

Devenindu in vacantia unu postu de invetiatoriu la scól'a capitala gr. cat. din Hatiegu cu salariu anualu de 300 fl. si cortelu naturalu, pentru complinirea acestui postu se deschide prin acést'a concursu pana la 24 Martiu a. c.

De calificatiune se recere, cá aspirantii se fia absolvatu gimnasiulu inferioru, séu o scóla subreala, si cursiriu preparandialu, si pe langa limb'a romana cá limb'a propunerei, se cunósca si cea maghiara si germana.

Concurentii la acestu postu au a-si adresa petitiunile sale provediute cu recerutele documente la subscris'a eforia scolaria pana la susu numitulu terminu.

Hatiegu 22 Februariu 1870.

Efori'a scolaria centrala gr. cat.
Petru Popu m/p.,
2—3 presiedinte.

Nr. 41. 2—3

Edictu.

Prin care Ev'a Surdu gr. or. din Gusteriti'a, maritata dupa Ioane Gizesseanu din Nou-Sasescu, gr. cat., scannulu Sibiiului, cu necredintia de 4 ani si-au parasitu pre legitimulu seu barbatu se provóca a se infaciosiá inaintea acestui scaunu protopopescu, cá foru de I-a instantia matrimonialu, intr'unu anu si una di dela publicarea acestuia, altmintrelea si fara de dens'a se voru efeptui cele prescrise prin lege si canóne.

Cichindealu 14/26 Febr. 1870.

Demetriu Aaronu m/p.,
adm. prot. si presiedinte la forulu de I-a instantia matrimonialu.

ANUNCIU.

Unu concipientu de advocatura, care se fia jurist'a absolutu, se cunósca bine limbele patriei si cu deosebire cea romana si maghiara — are locu in cancelari'a subscrisului.

Doritorii de a ocupa acestu locu, au de a se adresa — pentru mai deaprópea informatiune — catra subscrisulu celu multu pana la 1-a Aprile a. c. si. v.

Concurentii aceia, cari pre langa recerintiele mentionate voru poté arata si pracsea, voru aré preferintia si voru fi mai bine salarisati.

Abrudu in 6 Martiu 1870.

B. Popu de Barsianu,
1—2 pl. advocatu.

In urmarea prea inaltului mandatu alu Maiestatei Sale c. si r. apostolice

deschide directiunea c. r. a venituloru de loterie a

XIII. loteria mare de bani

si anume pentru scopuri de binefacere comuna

pentru

partea de dincóce a Imperiului.

Totu venitulu curatu alu acestei loterii este menitu

spre infiintiarea de stabilimente pentru producerea de dintele fine

spre a redicá prin aceste in modu durabilu castigulu locuitoriloru din muntii „Erzgebirge“ si „Riesengebirge“ in Boemi'a.

Acésta loteria bine dotata contiene **1000** numeritori, dintre cari 1. numeritoriu de fruinte cuprinde **100.000** fl.

alu 2.	.	.	.	40.000 „
alu 3.	„	„	„	20.000 „

si impreuna cu acesti'a suma totala a castigariloru

300.000 florini valuta aust.

Sortirea va urmá nesmintitu si nerevocabilu in 10 Maiu 1870.

Sortiulu custa **2** fl. **50** cr. v. a.

Sortii se potu capatá in Vien'a: la despartiementulu loteriiloru de statu pentru scopuri filantropice aflatoriu la cass'a directiunei c. r. de venituri de loterie, in cetate de Salzgries Nr. 20, si la vendatorii de sorti in tierile de corón'a c. r. si r. unguresci: la tóte cassele de venituri de loterie si la oficiele de dare, la cele mai multe oficie de posta, la statiunile calloru ferate si ale naigatiunei dunarene, si la vendatorii de sorti, cari se afla asediati in tóte cetatile si locurile mai insemnate ale imperiului.

Meninduse totu venitulu curatu alu acestei loterie nu numai unui ramu de industria indigena statu de placuta, ci si tienduse a redicá prin prosperarea acelui modu durabilu castigulu locuitoriloru din muntii „Erzgebirge“ si „Riesengebirge“ in Boemi'a, cari, precum se scie, se afla in impregiurari fórte fatale, considerandu totodata si impregiurarea, ce i pune pre comparatorii de sorti in pusetiunea, de a dobandi castiguri insemnate; directiunea c. r. a venituriloru de loteria se simte indreptatita a crede, ca impartasirea la acésta intreprindere va fi pre catu se póte de via.

Dela directiunea c. r. a venituriloru de loterie.

Vien'a, 11 Decembre 1869.

Eduard Volkmer,
consiliariu c. r. de curte si directore de loteria.

CURSURILE

la borsa in 11 Mart. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. $82^1/_2$ cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 15 „ „
London	—	—	124 „ 20 „ „
Imprumutulu nationalu	—	—	61 „ 45 „ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			71 „ 25 „ „
Obligatiunile rurale ungare			78 „ 70 „ „
„ „ temesiane			77 „ 50 „ „
„ „ transilvane			75 „ 25 „ „
„ „ croato-slav.			83 „ 50 „ „
Actiile bancolui	—	—	726 „ — „ „
„ creditului	—	—	282 „ 80 „ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.